

Fleckvieh en witblauw winnen te

Vier op een rij voo

Kruisen met andere rassen blijft populair in Nederland. Dat blijkt uit de inseminatiecijfers van het ki-jaar 2008-'09. Ook het gebruik van vleesveestieren nam weer toe. Olympic en Kian voeren voor het vierde jaar op rij het klassement met meestgebruikte stieren aan.

tekst **Inge van Drie**

De inseminatiemarkt is in het ki-jaar 2008-'09 stabiel gebleven. Dat blijkt uit de voorlopige cijfers van CRV. Het totaal aantal eerste inseminaties in Nederland kwam in het jaar 2008-'09, dat loopt van 1 september 2008 tot en met 31 augustus 2009, uit op 1.365.043. Daarbij geldt de kanttekening dat nog niet alle inseminaties van doe-het-zelvers zijn verwerkt. De officiële getallen zullen dus nog iets hoger liggen. De verwachting is dat de definitieve aantallen in de buurt komen van het totaal aantal eerste inseminaties van vorig jaar dat 1.385.793 bedroeg.

Opmars fleckvieh en Noors roodbont

Het overzicht met aantallen inseminaties per rasgroep (tabel 1) laat wel verschuivingen zien. Grofweg gesteld neemt het gebruik van zwartbonte hf-stieren iets af en zit het insemineren met kruisingsrassen en vleesveestieren in de lift. Het aandeel van de zwart- en roodbonte hf-stieren neemt met twee procent af tot 86,5 procent van het totaal aantal eerste inseminaties in Nederland. Die daling komt op het conto van de zwartbonten; de roodbonten winnen zelfs nog in aantallen inseminaties. De zwart- en roodbonten blijven samen wel de markt domineren; iets meer dan vijf op de zes rietjes komt voor rekening van zwart- en roodbont.

Na een forse afname in het vorige ki-jaar nam het gebruik van Belgisch witblauw dit jaar weer toe: van 70.938 naar 89.759 eerste inseminaties. Daarmee krijgen de Belgisch witblauwen 6,6 procent van de eerste inseminaties achter hun naam. Ze zijn veruit het meestgebruikte vleesras in Nederland. De verbeterd roodbonten volgen op grote afstand met 3326 eerste inseminaties (0,2 procent). De blonde d'Aquitaines doen daar met 2300 eerste inseminaties (0,2 procent) niet veel voor onder.

Welke rassen snoepen er nog meer aandeel weg bij de zwartbonten? Aan de winnende hand is opnieuw

Kian, populair bij rood en zwart

Olympic voor de vierde maal op kop

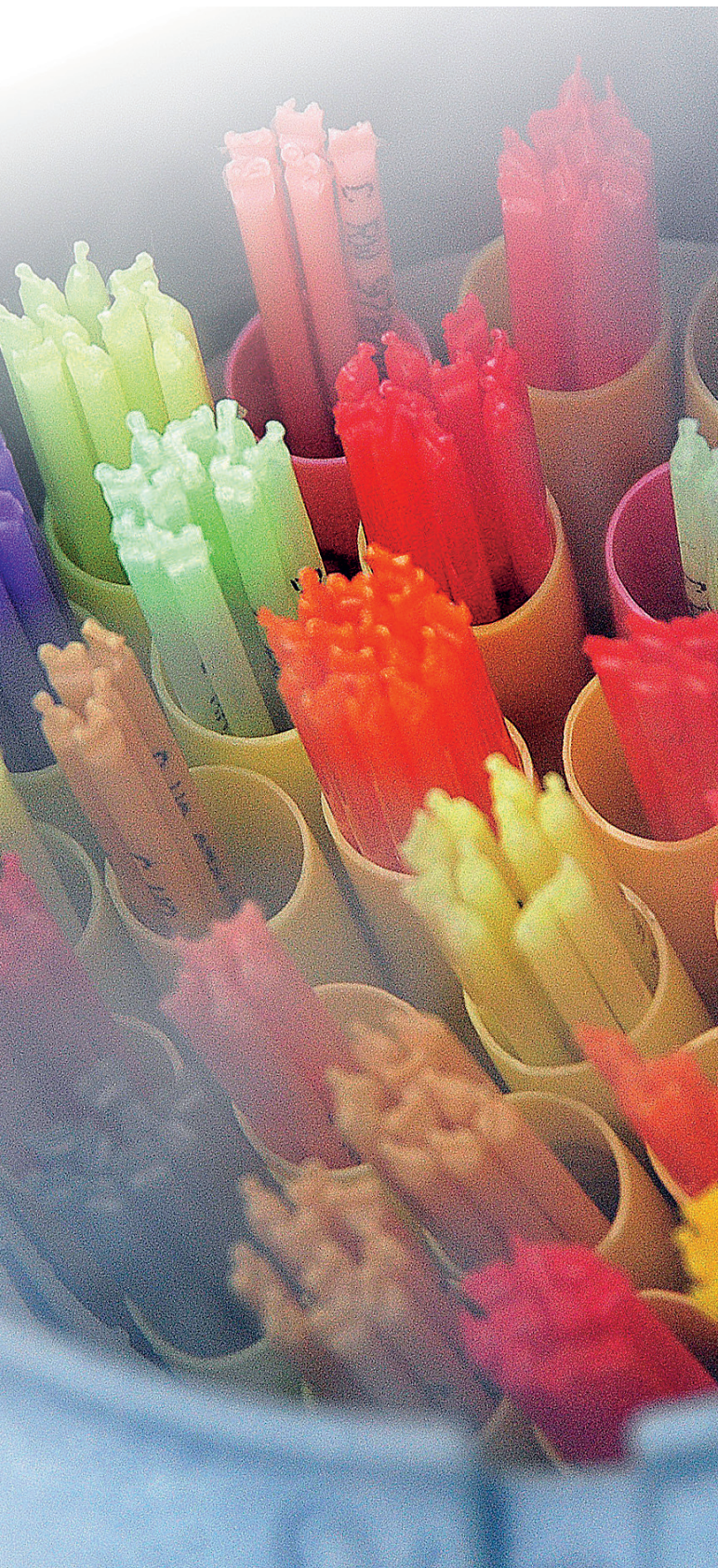
Savard voert lijst roodbont import aan

Stevenzoon Stylist meestgebruikte importstier

rein in stabiel ki-jaar 2008-'09

r Olympic en Kian

	2007-'08	2008-'09*
zwartbont hf	66,0	63,6
roodbont hf	22,4	22,9
Belgisch witblauw	5,1	6,6
mrij	2,0	1,9
fleckvieh	1,4	1,6
montbéliarde	0,8	1,0
brown swiss	0,4	0,5
Noors roodbont	0,1	0,3
verbeterd roodbont	0,3	0,2
blaarkop	0,3	0,2
Zweeds roodbont	0,3	0,2
blonde d'Aquitaine	0,2	0,2
jersey	0,2	0,2
zwartbont fh	0,2	0,2

Tabel 1 – Gebruik stieren in Nederland, uitgedrukt in percentage en gerangschikt per ras (* = voorlopige cijfers)

het fleckviehras, dat sinds 2005 bezig is aan een gestage opmars in Nederland. Van de eerste inseminaties in het jongste afgesloten boekjaar komen er ruim 21.000 op naam van het dubbeldoelras. Omgezet in marktaandeel komt dat neer op 1,6 procent. Dat is een stijging van 0,2 procent ten opzichte van het vorige ki-jaar.

Goede zaken doen ook montbéliarde en brown swiss. Beide rassen noteren een plus in aantallen eerste inseminaties. Opmerkelijk is ook de toenemende populariteit van de Noorse roodbonten, die in een jaar tijd van 978 naar 4605 eerste inseminaties gaan. Ze blijven daarmee de ook uit Scandinavië afkomstige Zweedse roodbonten voor. Die verliezen juist marktaandeel, wellicht te wijten aan het niet meer beschikbaar zijn van de lang populaire Peterslund.

Mrij blijft het grootste dubbeldoelras in Nederland met een marktaandeel van 1,9 procent. Het gebruik van jerseystieren in Nederland blijft stabiel, terwijl de blaarkoppen verlies moeten incasseren.

Kian benadert Alva 4

Voor het vierde jaar op rij is Delta Olympic de meest-gebruikte stier in Nederland. De Addisonzoon uit Besne Buckdochter Etazon Music schreef ruim 60.000 eerste inseminaties op zijn naam, een kwart minder dan in het vorige boekjaar. De voorsprong op zijn naaste concurrenten is ook flink geslonken. Was het gat met de nummer twee in het vorige ki-jaar nog ruim 30.000 eerste inseminaties, dit jaar is dat gedaald naar iets meer dan 10.000.

Dudam Surprise komt het dichtst bij Olympic in de buurt. Hij neemt de tweede plaats over van Delta Paramount. Jockozoon Paramount zakt twee plaat-

sen en moet nu ook Beekmanshoeve Bertil (v. Wilis) voor zich dulden. Bertil is de hoogste nieuwkomer in de top tien, waarin ook Abrianzoon Delta Roppa en Dustinzoon Delta NY Yankee zich voor het eerst melden.

Met bijna 14.000 eerste inseminaties lost Orcival Rocko af als meestgevraagde stier van Genes Diffusion. Met een elfde plaats valt hij net buiten de top tien. Voor Alta neemt Batenburg Jorik de hoogste positie in, voor KI Samen roodfactorstier Het Broek Lucrative en voor KI Kampen Hole in One.

Bij roodbont is de strijd om het leiderschap geen moment spannend geweest. Met ruim 57.000 eerste inseminaties kwam de nummeréénpositie van Kian niet in gevaar. De Andrieszoon is hard op weg de meestgebruikte roodbontstier aller tijden te worden. CRV registreerde van hem inmiddels 356.700 eerste inseminaties en daarmee benadert hij het levenstotaal van Alva 4.

Kian wordt geflankeerd door Twister, die met 28.543 eerste inseminaties de tweede plek inneemt. De Lightningzoon is de hoogste nieuwkomer in de top tien. Spencer en Classic handhaven hun achtereenvolgens derde en vierde plaats, terwijl Fabian van de tweede naar de zesde plek daalt. Nieuw in de top tien zijn behalve Twister ook Huybens Red Tequila en Delta Scottish.

Jocko opnieuw in top tien

Het mrij-klassement heeft een nieuwe koploper in de vorm van Nicator. De Tonny Ajaxzoon lost Luc af die vorig jaar de lijstaanvoerder was. Met 3889 eer-

ste inseminaties blijft Nicator royaal voor Sir Wim. De witblauwen beheersen de top met meestgebruikte vleesstieren. Evenals vorig jaar gaat Ustin aan de leiding. Nieuw in de lijst is Zeno, die kort achter Ustin op de tweede plaats prijkt.

In het importsegment was Stylist de meestgevraagde stier. De in Duitsland geteste Stevenzoon uit de Lou Ettafamilie verdrijft Valley-Drive Zesty van de eerste plek. Populair blijft Zesty overigens wel. Met bijna 8000 eerste inseminaties is hij goed voor de tweede plaats. Runner up in de importlijst is Zabing. De Duitse Zunderzoon met de roodfactor bezet achter Mr. Samuëlo de vierde plek. Stiervader O Man prijkt op plaats vijf. Van de Manfredzoon staan nazaten op diverse stierenkaarten die ongetwijfeld volgend jaar de lijst zullen domineren. Een stabiele waarde in de importlijst is Jocko. De onlangs vijftien jaar geworden Besne Buckzoon voegde een kleine 4000 eerste inseminaties toe aan zijn levenstotaal en eindigde daarmee opnieuw in de top tien.

Het klassement met roodbonte importstieren krijgt opnieuw een Zwitserse stier als lijstaanvoerder. Savard (v. Brad) neemt met bijna 7500 eerste inseminaties die positie over van zijn landgenoot Dominator (v. Stadel), die dit jaar genoeg moet nemen met de tweede plaats.

De Oostenrijkse Rau is de meestgevraagde fleckviehstier. Hij wordt op de voet gevolgd door de populairste Zweeds-roodbontstier Orraryd. Pernan krijgt opnieuw de meeste inseminaties bij de montbéliardes op zijn naam. |

Tabel 2 – Eerste inseminaties per stier (1 september 2008-31 augustus 2009)

naam stier	1e ins.	naam stier	1e ins.	naam stier	1e ins.	naam stier	1e ins.
zwartbont Nederland		Harpet Kirkland	4.378	Magy's Lustrum	2.051	Penn-England Garrison	3.694
Delta Olympic	60.839	Green Valley Obelisk	4.346	Heide Henson by	1.852	Go-Farm Allen Scooby-Duu	3.546
Dudam Surprise	50.004	De Rith Chassee	4.077	Lowlands Umpire	1.802	Survivor cv	3.189
Beekmanshoeve Bertil	42.670					Virzil	3.157
Delta Paramount	37.103	roodbont Nederland		mrij		Jardin	3.141
Barnkamper Support	30.479	Kian	57.015	Nicator	3.889	Picston Shottle	2.981
Delta Onedin	21.029	HS Twister	28.543	Sir Wim	2.072	Lutz-Brookview Burt	2.826
Delta Roppa	18.473	Heihoeve Delta Spencer	21.509	Rutger	1.613	Ginary Tandem	2.798
Delta NY Yankee	18.198	Poos Stadel Classic	14.357	Donald 516	1.242	Ladino-Park Talent rf	2.765
Delta Stilist	18.183	Huybens Red Tequila	11.539			Stol Joc	2.456
Skoatterlân Delta Sunflower	15.651	Lowlands Fabian	10.373	vleesvee		V Eaton	2.296
Orcival cv	13.803	Welberger Sonlight	9.646	Ustin (Bwb)	12.371	Jango	2.050
Delta Canvas rf	11.189	Heihoeve Arnold	7.927	Zeno (Bwb)	11.165	Bay-Bob Amateur	2.044
Peinzer Boy	10.903	Frederik Puntdroad	6.043	Zalter du Paillaert (Bwb)	7.271	Tiamo	1.884
Batenburg Jorik	10.770	Delta Scottish	5.149	Vivant van de Brouwerij (Bwb)	4.997	Magor Baroque Allen	1.699
Delta Butembo	10.751	Apina Curtis	4.713	Urbanus (Bwb)	4.736	Posal Corky Royalist rf	1.685
Himster Grandprix	10.670	Topspeed Laarman by	4.166	Vitaal v.h. Moeshof (Bwb)	4.313	Wa-Del Hayden	1.635
Sand-Hill Delta Nevada	10.013	Crystal Red Reflex	3.938	Adamo (Bwb)	3.535	Alpag Iron Active	1.512
Rocko	8.355	Chicago	3.743	Artiste du Stordeur (Bwb)	3.032		
Het Broek Lucrative rf	8.044	Mr Kris	3.278			roodbont import	
Apina Fortune	7.751	Peppelhof Maxwell	3.122	zwartbont import		Savard	7.433
Newhouse Ricky	7.211	Red Alert	3.103	Stylist	9.308	Dominator	4.628
Art-Acres Win 395	6.556	Thunder van de Wilg	3.070	Valley-Drive Zesty	7.720	Rau (fleckvieh)	2.059
Lucky Mike	6.500	Kylian	2.999	Regancrest-Mr Samuëlo	7.111	Orraryd (Zweeds roodbont)	1.720
Delta Barclay	6.354	Taco	2.941	Zabing rf	5.827	Pernan (montbéliarde)	1.568
Hole in One	5.537	Red Glory	2.318	O-Bee Manfred Justice	4.107	BFG Mandela (fleckvieh)	1.527
IJsselviëdt Julius	5.534	Soetten Botter Amor	2.283	Jocko	3.942	Redon (fleckvieh)	1.503
Möhoeve Niveau	4.397	Midpeler Misty	2.255	Jonk	3.756	Izara (montbéliarde)	1.439